

DELÅRSRAPPORT

---

30. september 2016

Gjensidige Orkla Forsikring

org.nr. 954 799 778

Hovedtrekk pr. 30.9.2016

Resultatet før skattekostnad pr. 3. kvartal 2016 ble på kr. 11 590 527. Finansinntektene har hatt en positiv utvikling i 3. kvartal, og kjernevirksomheten har fortsatt et godt resultat hittil i år.

Resultatutvikling

- Forfalt bruttopremie beløp seg til 14 mill., en økning på ca. 3 % sammenlignet med samme periode i fjor.
- Vi har mottatt 6,5 mill. i provisjon fra Gjensidige. Kostnadene er pr. 3. kvartal 2016 på 6,1 mill. mot et budsjett på 8,3 mill., og kostnadsandel pr. 30.9. er på -3,6 %.

Resultat før skattekostnad

Gjensidige Orkla har et resultat før skattekostnad på kr. 11 590 527 pr. 3. kvartal 2016, mot et resultat på kr. 11 725 200 for tilsvarende periode i 2015. Årets resultat pr. 30.9. er dårligere innen finans, men samtidig bedre innen forsikring.

Egenkapital

Selskapets egenkapital er pr. 3. kvartal økt med kr. 8 086 102 (resultat etter skatt) fra årsskiftet og er nå på kr. 204 983 446.

Forvaltning av finansielle eiendeler og investeringseiendommer

Selskapets finansielle eiendeler og investeringseiendommer utgjorde ved utgangen av 3. kvartal 234 mill. Finansresultatet pr. 3. kvartal ble på kr. 2 786 951, mot et resultat på 4,9 mill. i samme periode i fjor.

Investeringsporteføljen

Investeringsporteføljen består av norske og utenlandske aksjer og aksjefondsandeler samt obligasjoner. Brannkassens styre gjennomgår og vedtar en gang i året brannkassens strategi for plasseringer.

Sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer

Forsikrings- og forretningsrisiko

Selskapet har et resultat på forsikringsvirksomheten pr. 3. kvartal med resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring før avsetninger på 8,8 mill.

Konkurransen innenfor bransjen er fortsatt høy i vårt markedsområde, og kundene er stadig oftere ute og etterspør tilbud i markedet. Gjensidige Orkla føler trass i dette at markedsandelene er rimelig stabile, og vår konkurransekraft vurderes som god.

Markedsrisiko

Selskapets investeringer er gjennomført på en slik måte at det blir en spredning av risiko. Selskapets styrer også investeringene for at de skal gi en best mulig avkastning innenfor de regler som gjelder for kapitaldekning. Eiendommer som selskapet besitter er konservativt vurdert og det samme må kunne sies om unoterte aksjer.

Motpartsrisiko

Selskapet foretar sine plasseringer med tanke på maksimalisering av avkastning innenfor de vedtatte strategier, men samtidig slik at plasseringene tilfredsstillende kravet om kapitaldekning. På denne måten er eksponeringen pr motpart holdt på et akseptabelt nivå.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil ved prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser.

Selskapet benytter systemer innenfor Gjensidigesystemet. Disse er iflg. Gjensidige nøye oppfulgt med tanke på risiko. Det har ikke vært hendelser pr. 3. kvartal 2016. Selskapet er underlagt Forskrift om risikostyring og internkontroll, og har etablert system for dette tilpasset selskapets størrelse og kompleksitet.

Organisasjonen

Gjensidige Orkla Forsikring hadde totalt 8 ansatte pr. 30.9.2016.

Utsikter framover

Det oppleves stor konkurranse innen forsikring i vårt forretningsområde, noe som også er forventet i tiden framover. Selskapet har god omstillingsevne, og har fokus på tilpasninger i forhold til framtidige krav og endringer. Det forventes en moderat avkastning på finansielle investeringer i tiden fremover.

Vedtatt i styremøte 31. oktober 2016

Ove Jørgen Snuruås(sign)
styreleder

Dagfinn Jensen(sign)
nestleder

Aud Jorun Landrø(sign)
styremedlem

Sigrud Skjølvold(sign)
styremedlem

Lars Helge Hoston(sign)
styremedlem (ansattevalgt)

Sidsel Rian
Daglig leder

Resultatregnskap					
Gjensidige Orkla Forsikring					
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING					
	3. kv. 2016	3. kv. 2015	1.1.-30.9.2016	1.1.-30.9.2015	1.1.-31.12.2015
Premieinntekter					
Opptjente bruttopremier	4 566 005	4 697 564	14 565 253	13 596 821	18 653 697
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier	-1 126 859	-1 207 716	-3 358 155	-3 588 188	-4 806 005
Sum premieinntekt for egen regning	3 439 147	3 489 848	11 207 099	10 008 633	13 847 692
Andre forsikringsrelaterte inntekter	1 914 404	1 787 710	6 468 939	6 027 821	7 773 174
Erstatningskostnader					
Brutto erstatningskostnader	-935 170	-1 066 540	-9 588 108	-1 730 331	-2 807 540
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader	0	-312 273	6 777 864	-795 712	-691 212
Sum erstatningskostnader for egen regning	-935 170	-1 378 813	-2 810 244	-2 526 043	-3 498 752
Premierabatter og andre gevinstavtaler					
Forsikringsrelaterte driftskostnader					
Salgskostnader					-2 599 390
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	-546 475	-637 056	-2 134 085	-2 106 114	-363 457
Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring					
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	-546 475	-637 056	-2 134 085	-2 106 114	-2 962 847
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	-739 608	-1 496 966	-3 928 133	-5 066 747	-6 640 098
Resultat av teknisk regnskap	3 132 299	1 764 723	8 803 576	6 337 550	8 519 169
IKKE-TEKNISK REGNSKAP					
Netto inntekter fra investeringer					
Inntekter fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper		0		1 132 500	1 132 500
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2 182 504	78 500	3 863 327	352 509	623 674
Netto driftsinntekt fra eiendom	-7 264	-10 895	-29 054	-32 686	-43 581
Verdiendringer på investeringer	660 370	-4 062 636	-9 621 045	-2 173 450	1 331 427
Realisert gevinst og tap på investeringer	604 355	1 243 520	8 743 514	6 030 028	7 891 405
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader	-122 671	-128 726	-372 961	-407 154	-514 637
Sum netto inntekter fra investeringer	3 317 295	-2 880 237	2 583 782	4 901 748	10 420 789
Andre inntekter	75 004	147 583	203 169	485 902	599 407
Andre kostnader					
Resultat av ikke-teknisk regnskap	3 392 299	-2 732 654	2 786 951	5 387 650	11 020 196
Periodens resultat før skattekostnad	6 524 597	-967 930	11 590 527	11 725 200	19 539 365
Skattekostnad	-1 634 373	-385 878	-3 504 425	-2 582 197	-2 457 654
Resultat før andre resultatkomponenter	4 890 224	-1 353 808	8 086 102	9 143 003	17 081 711
Andre resultatkomponenter					
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet					
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel					-294 740
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet					73 685
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet					-221 055
TOTALRESULTAT	4 890 224	-1 353 808	8 086 102	9 143 003	16 860 656

Balanse			
Gjensidige Orkla Forsikring			
	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
ØIENDELER			
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Eierbenyttet eiendom		1 394 475	1 383 580
Aksjer og andeler i tilknyttede foretak			
Aksjer og andeler i datterselskap			
Aksjer og andeler i tilknyttede selskap	59 856 285	47 956 285	47 956 285
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterselskap og tilknyttet selskap			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer	5 592 703	5 592 703	5 592 703
Andre finansielle eiendeler			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	99 530 417	83 643 750	91 220 553
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	42 244 044	46 063 559	49 047 175
Utlån og fordringer			
Gjenforsikringsdepoter			
Sum investeringer	207 223 449	184 650 772	195 200 296
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetn i skadefors.			
Gj.f.andel-ikke opptj. brto.premie	1 126 858	1 207 999	
Gj.f.andel-brto erstatn. Avsetning	1 735 459	8 801 304	7 709 834
Sum gj.f.andel avforsikringstekniske bruttoavsetninger	2 862 317	10 009 303	7 709 834
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring			
Andre fordringer	1 689 287	1 232 495	2 754 601
Sum fordringer	1 689 287	1 232 495	2 754 601
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	910 492		
Kasse, bank	21 189 132	30 288 361	26 275 305
Eiendeler ved skatt			
Pensjonsmidler			
Andre eiendeler			
Sum andre eiendeler	22 099 624	30 288 361	26 275 305
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	148 399	242 155	218 716
SUM ØIENDELER	234 023 076	226 423 086	232 158 752
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Opptjent egenkapital			
Avsetning til naturskadefond	17 601 254	17 409 715	17 226 678
Avsetning til garantiordningen	804 718	789 808	804 718
Annen opptjent egenkapital	177 577 474	167 468 985	169 865 949
Andre fond	9 000 000	6 000 000	9 000 000
Sum opptjent egenkapital	204 983 446	191 668 508	196 897 345
Sum egenkapital	204 983 446	191 668 508	196 897 345
Evigvarende ansvarlig lånekapital			
Forsikringsforpliktelser brutto			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	8 945 339	8 541 374	9 524 308
Brutto erstatningsavsetning	4 680 562	14 170 221	10 975 649
Sum forsikringsforpliktelser brutto	13 625 901	22 711 595	20 499 956
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	1 722 364	1 584 011	2 018 245
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	5 811 499	2 421 578	2 526 012
Forpliktelser ved utsatt skatt	4 222 196	4 431 969	4 222 196
Andre avsetninger for forpliktelser			
Sum avsetninger for forpliktelser	11 756 059	8 437 558	8 766 453
Forpliktelser			
Avsatt ikke betalt utbytte	2 345 472	2 114 095	2 345 472
Andre forpliktelser	781 958	979 224	3 104 615
Sum forpliktelser	3 127 430	3 093 319	5 450 087
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	530 240	512 106	544 912
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	234 023 076	226 423 086	232 158 752

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL
Gjensidige Orkla Forsikring

Kroner	Naturskadefond	Garantiordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./-eiend.		Sum egenkapital
				Annen opptjent egenkapital		
Egenkapital per 31.12.2014	18 475 732	789 808	6 000 000	(4 038 352)	153 001 867	174 229 055
1.1.-30.9.2015						
Reklassifisering sikkerhetsavsetning fratrukket utsatt skatt					8 296 450	8 296 450
Resultat før andre resultatkomponenter	(1 066 017)	-	-		10 209 020	9 143 003
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel					-	-
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet					-	-
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet					-	-
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	-	-	-
Totalresultat	(1 066 017)	-	-	-	10 209 020	9 143 003
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					-	-
Til / fra andre fond					-	-
Egenkapital 30.9.2015	17 409 715	789 808	6 000 000	(4 038 352)	171 507 337	191 668 508
1.1.-31.12.2015						
Reklassifisering sikkerhetsavsetning fratrukket utsatt skatt					8 296 450	8 296 450
Resultat før andre resultatkomponenter	(1 249 054)	14 910	3 000 000		15 315 855	17 081 711
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel					(294 740)	(294 740)
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet					73 685	73 685
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet					(221 055)	(221 055)
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	(221 055)	-	(221 055)
Totalresultat	(1 249 054)	14 910	3 000 000	(221 055)	15 315 855	16 860 656
Endring IB utsatt skatt fra 27% til 25%					(110 639)	(110 639)
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					(2 378 177)	(2 378 177)
Egenkapital 31.12.2015	17 226 678	804 718	9 000 000	(4 370 046)	174 235 995	196 897 345
1.1.-30.9.2016						
Resultat før andre resultatkomponenter	374 577	-	-		7 711 525	8 086 102
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel					-	-
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet					-	-
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet					-	-
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	-	-	-
Totalresultat	374 577	-	-	-	7 711 525	8 086 102
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					-	-
Egenkapital 30.9.2016	17 601 254	804 718	9 000 000	(4 370 046)	181 947 520	204 983 446

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	1.1.-30.09.2016	1.1.-30.09.2015	1.1.-31.12.2015
Innbetalte premier direkte forsikring	13 986 284	13 567 863	19 607 673
Utbetalte gjenforsikringspremier	-4 485 012	-4 796 187	-4 806 005
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir.forsikring	-15 883 194	-12 756 462	-17 028 244
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	12 752 239	4 155 370	5 351 340
Betalte driftskostnader	-2 349 343	-4 330 964	-6 408 591
Netto finansinntekter	3 857 603	1 766 015	2 088 321
Betalte skatter	-218 938	-420 127	-437 877
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	7 659 639	-2 814 492	-1 633 383
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:			
Netto kontantstrøm lån til kunder mv.		-240 750	-240 750
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	-21 552 149	-2 358 327	-3 403 150
Netto kontantstrøm av obligasjoner	7 289 351		-4 149 342
Netto kontantstrøm av sertifikater			
Netto kontantstrøm av eiendom	2 440 751		
Netto kontantstrøm av andre verdipapirer med kort løpetid			
Netto kontantstrøm andre kredittinstitusjoner			
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv	-923 764		
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler			
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-12 745 811	-2 599 077	-7 793 242
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:			
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond			
Utbetalinger i.f.m. skadeforsikr.selskapenes garantiordning			
Innbetalinger i.f.m. Skadeforsikr.selskapenes garantiordning			
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Netto kontantstrøm for perioden	-5 086 173	-5 413 569	-9 426 624
Netto endring i kantarer og kontantekvivalenter	-5 086 173	-5 413 569	-9 426 624
Beholdning av kantarer og kontantekvivalenter ved periodens beg.	26 275 305	35 701 929	35 701 929
Beholdning av kantarer og kontantekvivalenter ved periodens slutt	21 189 132	30 288 361	26 275 305

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapene pr. 3.kvartal 2016, som er avsluttet 30.september 2016, er utarbeidet etter de samme regnskapsprinsipper som er lagt til grunn i årsregnskapet for 2015.

Regnskapet pr. 3.kvartal 2016 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap, og bør leses i sammenheng med regnskapet for 2015.

Nye standarder og fortolkninger ennå ikke vedtatt:

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utgitt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2016, og har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for selskapet er angitt nedenfor. Selskapet planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014)

IFRS 9 introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler vil bli klassifisert enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de styres og hvilke kontraktuelle kontantstrømsegenskaper de har.

IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, hvor endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittisiko, presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet. IFRS 9 erstatter «inntrådt tapsmodell» med en «forventet tapsmodell», som betyr at en tapshendelse ikke lenger trenger å være inntrådt for å innregnes som et tap ved verdifall. Den forventede tapsmodellen er en totrinns målemetode hvor tapsavsetningen enten måles til 12-måneders forventede tap eller til livstids forventede tap, avhengig av om det har vært en vesentlig økning i kredittisiko siden førstegangs innregning. IFRS 9 introduserer nye krav til sikringsbokføring som er mer i overensstemmelse med den faktiske risikostyring. Dette innebærer at dokumentasjonskravene i IFRS er mindre rigide og noen flere sikringsinstrumenter og -objekter kan kvalifisere for sikringsbokføring. Ikrafttredelse av IFRS 9 er 1. januar 2018. Vår foreløpige vurdering er at standarden er forventet å ha en innvirkning på selskapets finansregnskap.

Endringer i IFRS 4 som anvender IFRS 9 Finansielle instrumenter IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsåret som begynner på eller etter 1.januar 2018.

En forsikringsgiver kan bruke midlertidig unntak fra IFRS 9 om virksomheten er hovedsakelig knyttet til forsikring. Selskapet vil mest sannsynligvis benytte seg av denne.

IFRS 15 Inntekter fra kundecontacter (2014)

IFRS 15 Inntekter fra kundecontacter omfatter alle kontrakter med kunder, men hvor blant annet forsikringskontrakter er unntatt.

I den grad kontrakter inneholder flere tjenesteytelser kan dette ha betydning for inntektsføringen i selskapets regnskap. Det antas imidlertid at endringen ikke vil ha vesentlig effekt.

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at daglig leder i samarbeid med styret må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimatenes og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimatenes og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

De vesentligste vurderingene ved anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper og de viktigste kildene til usikkerhet i estimatene er de samme ved utarbeidelsen av delårsregnskap som i årsregnskapet for 2015.

Det er ikke gjennomført full eller begrenset revisjon av delårsregnskap og delårsberetning.

NOTER

1. Egenkapital

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

2. Transaksjoner med samarbeidende selskaper

Gjensidige Orkla Forsikring opererer som agent på vegne av Gjensidige Forsikring ASA. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Gjensidige Forsikring ASA yter Gjensidige Orkla Forsikring ved å drifte og reassurere brannforretning, utbetales kostnadsrefusjoner til Gjensidige Forsikring ASA.

3. Segment

Gjensidige Orkla Forsikring tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske konsesjonsområde.

4. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eien-del/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsattes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Valutatermener, aksjeopsjoner, fremtidige renteaftaler og valutawapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsattes ved hjelp av allment brukte verdsettelses-metoder for derivater (opsjonsprismodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjons-fond hvis virkelige verdi er bestemt på bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsattes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsattes finansielle eien-deler/forpliktelser ved hjelp verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE). PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsattes ved hjelp av kontantstrømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsattes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. NAV-verdiene fastsettes av fondsforvaltere ved hjelp av den/de verdsettelsesmetoder i IPEV-retningslinjene som anses som best egnet til å estimere virkelig verdi, gitt de faktiske omstendigheter, for hver underliggende investering. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsattes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.
- Selskaper: Innskutte egenkapital i Gjensidige Pensjonskasse. Innskutt egenkapital er verdsatt til pålydende.

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres *ukentlig* til daglig leder samt *månedlig* til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateteffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedgang eller forverrede framtidssutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler og obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Finansielle eiendeler og forpliktelser

	Balanseført verdi 30.09.2016	Virkelig verdi 30.09.2016	Balanseført verdi 30.09.2015	Virkelig verdi 30.09.2015
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Finansielle derivater				
Aksjer i datterselskap/tilknyttede selskap	59 856 285	59 856 285	47 956 285	47 956 285
Aksjer og andeler	99 530 417	99 530 417	83 643 750	83 643 750
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	42 244 044	42 244 044	46 063 559	46 063 559
Finansielle eiendeler som holdes til forfall				
Obligasjoner som holdes til forfall				
Utlån og fordringer				
Fordringer på datterselskaper/tilknyttet selskap				
Obligasjoner klassifisert som lån og fordringer				
Utlån	5 592 703	5 592 703	5 592 703	5 592 703
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikring	4 551 604	4 551 604	11 241 798	11 241 798
Andre fordringer				
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	148 399	148 399	242 155	242 155
Kontanter og bankinnskudd	21 189 132	21 189 132	30 288 361	30 288 361
Sum	233 112 584	233 112 584	225 028 611	225 028 611
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
Finansielle derivater				
Rentebærende forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Ansvarlig lån				
Innskudd fra og forpliktelser overfor kunder	13 625 901	13 625 901	34 760 595	34 760 595
Rentebærende forpliktelser				
Andre forpliktelser	14 883 489	14 883 489	8 277 647	8 277 647
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring	-	-	-	-
Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	530 240	530 240	512 106	512 106
Sum	29 039 630	29 039 630	43 550 348	43 550 348

Verdsettelseshierarki 30.09.2016	Nivå 1 Kvoterte priser aktive markeder	Nivå 2 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett. teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle derivater målt til virkelig verdi over resultatet				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler		85 803 158	73 583 544	159 386 702
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		42 244 044		42 244 044
Utlån				
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Obligasjoner som holdes til forfall				
Obligasjoner klassifisert som lån og fordringer				
Utlån				
Finansielle forpliktelser				
Finansielle derivater				
Finansielle derivater målt til virkelig verdi				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
Rentebærende forpliktelser målt til virkelig verdi				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Rentebærende forpliktelser				
Forpliktelser innen konsernet				
Ansvarlig lån				

Verdsettelseshierarki 30.09.2015	Nivå 1 Kvoterte priser aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler Finansielle derivater målt til virkelig verdi over resultatet				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet Aksjer og andeler Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning Utlån		76 575 491 46 063 559	57 919 786 5 976 003	134 495 277 52 039 562
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost Obligasjoner som holdes til forfall Obligasjoner klassifisert som lån og fordringer Utlån				
Finansielle forpliktelser Finansielle derivater Finansielle derivater målt til virkelig verdi				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet Rentebærende forpliktelser målt til virkelig verdi				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost Rentebærende forpliktelser Forpliktelser innen konsernet Ansvarlig lån				

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 30.09.2016

	Pr. 1.7.2016	Netto realisert/ureali sert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 30.09.2016	Andel av netto realisert/ur ealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumente r som ennå eies pr. 30.09.2016
Aksjer og andeler	74 927 829	(1 194 285)		(150 000)				
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning						73 583 544		
Sum	74 927 829	(1 194 285)		(150 000)		73 583 544		

Sensitivitet finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

		Sensitivitet
Aksjer og andeler	Verdifall på 10%	7 358 354
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	Verdifall på 10%	0
Sum		7 358 354

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 30.09.2015

	Pr. 1.7.2015	Netto realisert/ureali sert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 30.09.2015	Andel av netto realisert/ur ealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumente r som ennå eies pr. 30.09.2015
Aksjer og andeler	59 766 393	-1 330 907			-515 701			
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	5 976 003						57 919 786 5 976 003	
Sum	65 742 396	-1 330 907			-515 701		63 895 790	

Sensitivitet finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

		Sensitivitet
Aksjer og andeler	Verdifall på 10%	5 791 979
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	Verdifall på 10%	597 600
Sum		6 389 579

5. Bundne midler

Bundne bankinnskudd	30.09.2016	30.09.2015
Skattetrekkkonto	579 194	566 668
Sum	579 194	566 668